

PREDGOVOR PROF. DR. JANEZA KOVAČA, NOVEGA UREDNIKA VAKUUMISTA

Glasilu Vakuumist predstavlja nekakšno lepilo našega društva, saj se okoli njega vrti lep del društvenih aktivnosti. Izhaja od leta 1981, torej že dolgih 39 let. Za to imajo zasluge predvsem trije dosedanja uredniki. Mag. Andrej Pregelj je urejal Vakuumista od 1981 do 1990, nato je bil urednik dr. Peter Panjan od 1991 do 2009, od 2009 do 2019 pa je urejal naše glasilo prof. dr. Miha Čekada. Lani je Miha sporočil, da se je nekoliko utrudil v tej vlogi. Njegovega nadomestila ni bilo lahko najti. Tako sem se javil jaz, da se poskusim v tej vlogi, potem ko sem društvo vodil kot predsednik dva mandata. Na tem mestu bi se najlepše zahvalil Mihi za njegovo urednikovanje v zadnjih desetih letih, Miru Pečarju za redakcijsko delo in prof. dr. Matjažu Finšgarju za korekture. Zelo veliko je h kvaliteti našega glasila prispeval tudi pokojni dr. Jože Gasperič. Seveda gre zahvala tudi celotnemu prejšnjemu uredniškemu odboru.

Vakuumista bomo tudi v bodoče izdajali s skupnimi močmi. Miha mi bo pri tem v pomoč s svojimi izkušnjami. V društvu smo izbrali tudi novi uredniški odbor, ki je predstavljen spodaj.

Ko se ozremo naokoli, hitro prepoznamo, da se v današnjem času intenzivno spreminja veliko stvari, predvsem pa način komuniciranja, kar velja tudi za medije in mednje spada tudi Vakuumist. Zato ga kakšne spremembe v bodoče ne bodo mogle zaobiti. Katere bodo, še ne morem napovedati. Vakuumist bo tudi v prihodnje ostal glasilo našega društva, ki bo vseboval znanstvene in strokovne članke v slovenskem jeziku, društvene novice, zapise iz zgodovine, kratke nasvete, oglase naših sponzorjev, najave konferenc in dogodkov ter drugo. Vsebina glasila bo pokrivala podobna področja kot v preteklosti, to so vakuumska znanost, tehnika in tehnologije, vakuumska metalurgija, tanke plasti, površine in fizika plazme. Morda se bo nekoliko spremenila njegova zunanja oblika in način izdaje.

Na koncu pozivam člane in simpatizerje DVTS, da po svojih močeh prispevajo gradivo za naše glasilo, naj bodo to članki, novice, oglasi ali kaj tretjega.

Prof. dr. Janez Kovač
novi urednik glasila Vakuumist

Novi uredniški odbor

Predstavljamo uredniški odbor v novi sestavi. Za glavnim urednikom so priimki članov urejeni po abecednem redu.

- **Prof. dr. Janez Kovač**, raziskovalec na Odseku za tehnologijo površin Instituta »Jožef Stefan«, Ljubljana, glavni in odgovorni urednik Vakuumista
- **Prof. dr. Miha Čekada**, vodja Odseka za tanke plasti in površine Instituta »Jožef Stefan«, lektor Vakuumista, glavni urednik Vakuumista 2009–2019
- **Prof. dr. Matjaž Finšgar**, visokošolski učitelj na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru
- **Prof. dr. Monika Jenko**, upokojena raziskovalka in nekdanja direktorica Inštituta za kovinske materiale in tehnologije
- **Dr. Stanislav Južnič**, raziskovalec na University of Oklahoma, ZDA
- **Prof. dr. Marta Klanjšek Gunde**, raziskovalka na Odseku za kemijo materialov Kemijskega inštituta
- **Prof. dr. Urška Lavrenčič Štangar**, visokošolska učiteljica na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani
- **Dr. Peter Panjan**, raziskovalec na Odseku za tanke plasti in površine Instituta »Jožef Stefan«, glavni urednik Vakuumista 1991–2009

- **Prof. dr. Primož Pelicon**, vodja Odseka za fiziko nizkih in srednjih energij Instituta »Jožef Stefan«
- **Mag. Andrej Pregelj**, upokojeni sodelavec Inštituta za elektroniko in vakuumsko tehniko ter podjetja Iskra Zaščite, glavni urednik Vakuumista 1981–1990
- **Dr. Drago Resnik**, raziskovalec v Laboratoriju za mikro-senzorske strukture in elektroniko Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani
- **Prof. dr. Alenka Vesel**, raziskovalka na Odseku za tehnologijo površin Instituta »Jožef Stefan«, predsednica DVTS
- **Doc. dr. Matjaž Spreitzer**, vodja Odseka za raziskave sodobnih materialov Instituta »Jožef Stefan«
- **Dr. Barbara Šetina Batič**, raziskovalka na Odseku za vakuumsko tehniko in materiale za elektroniko Inštituta za kovinske materiale in tehnologije, korektorica Vakuumista
- **Prof. dr. Franc Zupanič**, visokošolski učitelj na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru

NOVEMU UREDNIKU NA POT

Pred desetimi leti sem pisal uvodnik, ko sem prevzel mesto urednika Vakuumista. Po desetih letih je verjetno tudi pravi čas, da delo predam nasledniku. Na teh deset let lahko gledamo s suhoparnimi številkami; dovolite, da jih nekaj le navedem: izdali smo 31 številok, v katerih je bilo objavljenih 95 znanstvenih in strokovnih prispevkov na skupno dobrih tisoč straneh.

Pa pogledjmo nekoliko bolj vsebinsko: v kakšni kondiciji predajam revijo svojemu nasledniku? Ne v najboljši. Ko sem sam prevzel urejanje, so letno izšle po tri številke. Z letom 2010 smo število uspeli dvigniti na štiri letno, pri čemer smo vztrajali pet let, potem pa je izplen člankov začel strmo padati. Leta 2015 smo prešli nazaj na tri številke, leta 2017 na po dve, lani pa smo uspeli izdati le še eno številko.

Kje so vzroki za takšen razplet? V prvi vrsti je seveda (ne)uspeh vsake revije neločljivo povezan z delom urednika, kako uspešno zbira članke, da ne rečem kako »teži« sodelavcem za članke. Upam pa si trditi, da je nazadovanje Vakuumista v večji meri posledica politike publiciranja zadnjega desetletja ali dveh. Njega dni je vsak mladi raziskovalec z našega področja svoj prvi članek s ponosom objavil v Vakuumistu, danes pa že tako rekoč prvi dan cilja na revije iz spisikov 1A1, A', A1/2 ... Pozicija Vakuumista je dodatno zapletena v tem, da smo primarno strokovna revija, kar je nekakšna siva cona med znanstvenimi in poljudnoznanstvenimi revijami. Tako ARRS financira obe veji z ločenima razpisoma, in sicer z našega področja med znanstvenimi revijami prevladujejo tiste, ki malodane v celoti ciljajo na mednarodno publiko (npr. *Materiali in tehnologije*, *Informacije MIDE*). Na poljudnoznanstvenem polju jih vztraja le še peščica (npr. *Proteus*, *Življenje in tehnika*). Vakuumist ima premajhno zaledje, da bi vstopil na območje mnogo močnejših revij, kot sta *Journal of Vacuum Science and Technology A* in *Vacuum*.

Nenazadnje pa je eno od glavnih poslanstev Vakuumista skrb za ustrezno vakuumsko izražje v slovenskem jeziku. Na tem mestu sem dolžan izjemno zahvalo pokojnemu dr. Jožetu Gasperiču, ki ga tudi osebno smatram za mentorja svojega delovanja pri Vakuumistu. Po njegovi zaslugi slovenski vakuumisti nikoli ne bomo rekli: »*Pospatral sem kovtina na substrat*,« kar sem nedavno slišal na enem od slovenskih srečanj. Njegovo delo bom poskušal posnemati kot lektor Vakuumista, novemu uredniku pa želim veliko uspehov.

Prof. dr. Miha Čekada,
urednik Vakuumista 2010–2019